

**Протокол
онлайн-засідання басейнової ради річок Причорномор'я
м. Одеса**

30 липня 2020 року

№ 3

Час проведення засідання: 11.00.

Присутні: 16 членів Басейнової ради річок Причорномор'я, що складає 53% від загального складу Басейнової ради і дає можливість проведення засідання, 12 запрошених (усього 28 осіб, перелік додається).

Головував: Степаненко Сергій Миколайович - голова басейнової ради річок Причорномор'я.

Порядок денний:

1. Про зміни у складі Басейнової ради.

Доповідач: голова Басейнової ради річок Причорномор'я - Степаненко С.М.

2. Розробка програми діагностичного моніторингу поверхневих вод річок Причорномор'я.

Доповідач: провідний інженер відділу водних об'єктів басейну річок Причорномор'я відокремленого підрозділу БУВР річок Причорномор'я та нижнього Дунаю «Причорноморський центр водних ресурсів та ґрунтів» - Ємельянова К.Б.

3. Роль громадськості в управлінні водними ресурсами басейну річок Причорномор'я та громадські ініціативи. Підвищення ефективності моделі взаємодії «Басейнова рада – територіальні громади – водокористувачі».

Доповідач: директорка ГО «Чорноморський жіночий клуб» - Слесаренко С.Ф.;

Співдоповідач: директорка ГО «Жінки за довкілля» - Галушкіна Т.П.

4. Різне.

Доповідач: голова Басейнової ради річок Причорномор'я - Степаненко С.М.

1. Про зміни у складі Басейнової ради

СЛУХАЛИ: Степаненка С.М., голову Басейнової ради річок Причорномор'я, який повідомив про звернення Херсонської обласної державної адміністрації щодо заміни їх представника в складі Басейнової ради річок Причорномор'я.

ВИРІШИЛИ:

1. У відповідності до п. 4.14 Положення про Басейнову ради річок Причорномор'я:

- вивести із складу Басейнової ради річок Причорномор'я Попутько Ю.А.;
- ввести до складу Басейнової ради річок Причорномор'я Зайцева М.В. (Департамент енергетики та екології Херсонської обласної державної адміністрації).

2. В зв'язку з виведенням зі складу Басейнової ради та особистою усною відмовою бути в складі «Робочої групи з управління водними ресурсами лиманів, до яких впадають річки басейну Причорномор'я та з питань фінансування водоохоронних заходів в басейні річок Причорномор'я»:

- вивести із складу «Робочої групи з управління водними ресурсами лиманів, до яких впадають річки басейну Причорномор'я та з питань фінансування водоохоронних заходів в басейні річок Причорномор'я» **Попутько Ю.А.;**

- ввести до складу «Робочої групи з управління водними ресурсами лиманів, до яких впадають річки басейну Причорномор'я та з питань фінансування водоохоронних заходів в басейні річок Причорномор'я» **Слесаренок С.Ф.**

ГОЛОСУВАЛИ:

«ЗА» - 16

«ПРОТИ» - 0

«УТРИМАЛИСЬ» - 0

2. Розробка програми діагностичного моніторингу поверхневих вод річок Причорномор'я

СЛУХАЛИ: Ємельянову К.Б, провідного інженера відділу водних об'єктів басейну річок Причорномор'я відокремленого підрозділу БУВР річок Причорномор'я та нижнього Дунаю «Причорноморський центр водних ресурсів та ґрунтів», яка в своїй доповіді розкрила види державного моніторингу вод для масивів поверхневих вод та розподіл обов'язків між суб'єктами моніторингу. Вказала, що БУВР річок Причорномор'я та нижнього Дунаю визначено відповідальним за визначення пунктів діагностичного моніторингу по басейну річок Причорномор'я. Зауважила, що при виборі масивів поверхневих вод для включення до програм діагностичного моніторингу при визначенні точок моніторингу враховувались декілька факторів:

- транскордонні води;
- наявність питного водозабору;
- об'єкти Смарагдової мережі;
- антропогенний вплив.

За критерієм відбору транскордонні води включено 5 МПВ на річках Каплань, Когільник, Сарата, Хаджидер, Чага.

За критерієм відбору наявність питного водозабору на території басейну річок Причорномор'я МВП відсутні.

За критерієм відбору антропогенний вплив (точкові джерела забруднення, зокрема, скиди стічних вод, або дифузійні джерела забруднення) включено 8 МПВ на річках Великий Куяльник, р. Тилігул, р. Сарата, р. Хаджидер, р. Алкалія, р. Сосик, р. Березань, р. Каланчак.

В обговоренні взяли участь:

Тучковенко Ю.С., проректор по науковій роботі Одеського державного екологічного університету, запитав яким чином відбувався процес відбору пунктів моніторингу і чому два пункти моніторингу на річках Великий Куяльник та Тилігул розташовані не в місцях впадіння в Куяльницький та Тилігульський лимани.

Ємельянова К.Б. наголосила що при виборі цих пунктів враховувалось

антропогенне навантаження: по р. Великий Куяльник - (скид недостатньо-очищених зворотних (стічних) вод КП «Пролісок – 1» смт Іванівка), по р. Тилігул - (скид недостатньо-очищених зворотних (стічних) вод КІВУЖКГ смт Березівка.

Гричулевич Л.О., начальник БУВР річок Причорномор'я та нижнього Дунаю, вказала що запропоновані пункти прив'язані до попередньої програми моніторингу якості води, і вкрай необхідні для продовження напрацювання минулих років (накопичення даних) та для відстеження динаміки змін якості води.

Степаненко С.М. інформував присутніх, що 01.07.2020 року було проведено онлайн-засідання голів Басейнових рад з в.о.голови Держводагентства Хоревим М.Ю., на якому, серед інших питань, розглядалося питання розробки проекту Методики визначення розташування пунктів діагностичного моніторингу масивів поверхневих вод. Запропонував звернутися до зацікавлених сторін щодо розробки проекту Методики визначення розташування пунктів діагностичного моніторингу масивів поверхневих вод.

ВИРІШИЛИ:

2.1. Погодити пропозиції до проекту програми діагностичного моніторингу масивів поверхневих вод по басейну річок Причорномор'я.

2.2. Звернутися до Держводагентства України щодо своєчасного фінансування з державного бюджету заходів з облаштування лабораторії моніторингу вод Південного регіону у поточному році та фінансування придбання необхідних приладів, обладнання тощо у 2021-2022 роках.

2.3. Допрацювати розташування пунктів діагностичного моніторингу масивів поверхневих вод по басейну річок Причорномор'я з урахуванням письмових пропозицій учасників засідання протягом 2-х тижнів.

2.4. Звернутися до зацікавлених сторін щодо розробки проекту Методики визначення розташування пунктів діагностичного моніторингу масивів поверхневих вод.

ГОЛОСУВАЛИ:

«ЗА» - 16

«ПРОТИ» - 0

«УТРИМАЛИСЬ» - 0

3. Роль громадськості в управлінні водними ресурсами басейну річок Причорномор'я та громадські ініціативи. Підвищення ефективності моделі взаємодії «Басейнова рада – територіальні громади – водокористувачі»

СЛУХАЛИ: Слесаренок С.Ф., директорку ІГО «Чорноморський жіночий клуб», яка представила членам Басейнової ради напрацьовані позиції Басейнової ради річок Причорномор'я щодо внесення змін в Завдання та індикатори України Цілі Сталого Розвитку 6 "Вода та санітарія" за результатами презентації першого Добровільного національного огляду України щодо прогресу в досягненні цілей сталого розвитку" ООН. Інформувала присутніх про зауваження та рекомендації до Добровільного національного огляду України

представників Чорноморського жіночого клубу. Запропонувала посилити взаємодію між Басейною радою, територіальними громадами та водокористувачами.

Галушкіну Т.П., директорку ГО «Жінки за довкілля», яка в своїй доповіді розкрила взаємодію «БАСЕЙНОВА РАДА-ТЕРИТОРІАЛЬНІ ГРОМАДИ-ВОДОКОРИСТУВАЧІ» в умовах реформи децентралізації та імплементації європейської практики щодо водного врядування. Вказала, що для досягнення цілей державної водної політики треба спиратись на взаємопосилюючі та взаємодоповнюючі аспекти водного врядування:

- дієвість щодо впровадження сталої водної політики на всіх рівнях державного управління;

- ефективність, тобто максимальне збільшення вигід від сталого управління водними ресурсами з найменшими витратами для суспільства;

- довіра та участь, що передбачає зміцнення потенціалу довіри та участі громадськості в реалізації заходів водної політики.

Звернула увагу, що в умовах децентралізації водне врядування стає ключовим сегментом посилення спроможності територіальних громад. Оскільки водні виклики мають тенденцію до загострення, то актуалізується питання консультативної допомоги та супроводу, а також сприяння ефективної координації та обміну досвідом з боку басейнових рад, спільного плану дій в напрямі реалізації довгострокових та середньострокових завдань місцевої водної політики на сучасному етапі.

Поповича А.І., директора ТОВ «Агроінвест», який звернувся до членів Басейнової ради щодо розгляду проблеми обміління річки Тилігул та Тилігульського лиману, вказав на негативні наслідки цього процесу для населення та природного середовища та разом з представниками органів виконавчої влади та об'єднаних громад запропонував повну співпрацю у вирішенні даної проблеми. Запропонував провести виїзне позачергове засідання Басейнової ради з питання відновлення гідроекологічного стану басейну річки Тилігул та Тилігульського лиману в на території Березівської ОТГ.

ВИРІШИЛИ:

1. Звернутися до Кабінету Міністрів України, обґрунтуванням необхідності внесення змін до Завдань та Індикаторів Цілей Сталого Розвитку, встановлених Указом президента України від 30.09.2019 № 722/2019 «Про цілі сталого розвитку України на період до 2030 року та розпорядженням КМУ №686-р від 21.08.2019 «Питання збору даних для моніторингу реалізації цілей сталого розвитку». Внести зміни до Завдань та Індикаторів цілі старого розвитку 6 «Чиста вода та належні санітарні умови», зокрема в наступній редакції:

- 1.1. Перефразувати Завдання 6.3 як «Покращити якість води через зменшення скидів неочищених стоків». Оцінку досягнення прогресу вимірювати за двома Індикаторами -6.3.1 «Доля водних об'єктів з гарною якістю води, % від всіх водних об'єктів» та 6.3.2 «Доля безпечно очищуємих стічних вод»;

- 1.2. Перефразувати Завдання 6.4 як 6.4 «Підвищити ефективність споживання води та забезпечити стале споживання води, додавши ще один індикатор для вимірювання прогресу України: «Рівень навантаження на водні

ресурси, (водний стрес): забір прісної води в процентному відношенні до наявних джерел прісної води»

1.3. Перефразувати Завдання 6.5 як «Забезпечити провадження інтегрованого управління водними ресурсами». Оцінку досягнення прогресу вимірювати за двома Індикаторами – 6.5.1 «Рівень запровадження інтегрованого управління водними ресурсами (від 0 до 100); 6.5.2 «Доля транскордонних басейнів охоплених угодами про співпрацю в сфері водокористування»

1.4. Додати Завдання 6.6. «Забезпечити охорону та відновлення пов'язаних з водою екосистем, в тому числі гір, лісів, водно-болотних угідь, річок, водоносних горизонтів та озер». Індикатор оцінювання: «Динаміка змін площі пов'язаних з водою екосистем»

2. Секретаріату Басейнової ради річок Причорномор'я забезпечити у відкритому доступі технічний запис (зокрема технічний запис ZOOM онлайн засідання Басейнової ради річок Причорномор'я від 30.07.20) всіх засідань Басейнової ради для широкого загалу та водокористувачів.

3. Прийняти до уваги пропозиції щодо посилення взаємодії між Басейною радою, територіальними громадами та водокористувачами, що були висловлені на засіданні Басейнової ради.

4. Розробити проєкт Меморандуму щодо партнерства Басейнової ради річок Причорномор'я з територіальними громадами та водокористувачами (відповідальна особа - Галушкіна Т.П.). Термін виконання: до 15.09.2020р.

5. Звернутися до Держводагентства України з рекомендацією здійснювати на постійній основі процес навчання задля підвищення професійного рівня посадових осіб басейнових управлінь водних ресурсів, представників органів самоуправління та територіальних громад з проблематики водного менеджменту, екологічної безпеки, екологічного врядування та застосування інструментів зеленої економіки в водогосподарській практиці у відповідності до європейських вимог, залучаючи до цього профільні заклади освіти (ДЗ Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління, Одеський державний екологічний університет та інші заклади освіти).

6. Звернутися до Держводагентства України щодо розробки Дорожньої карти щодо імплементації європейської практики водного врядування для територіальних громад та практичний посібник (відповідальна особа - Галушкіна Т.П.). Термін виконання: 20.08.2020р.

7. БУВР річок Причорномор'я та нижнього Дунаю спільно з органами місцевої влади, спеціалістами Одеського державного екологічного університету рекомендувати провести, за умови відповідного фінансування, обстеження та підготувати пропозиції щодо відновлення гідроекологічного стану басейну річки Тилігул. При розробці пропозицій по відродженню річки необхідно враховувати особливості гідрологічного режиму всієї річки, як єдиної системи, так як поодинокі проєкти заходів щодо захисту окремих територій вздовж русел річок виявилися не ефективними через розгляд проблем та пропозицій щодо їх вирішення тільки в межах окремої території (окремої ділянки річки).

8. Звернутися до органів місцевої влади щодо надання БУВР річок Причорномор'я та нижнього Дунаю обґрунтованої інформації щодо фактичного стану прибережних захисних смуг та водоохоронних зон в басейні річки Тилігул. Термін виконання: 01.10.2020 р.

9. Звернутися до органів місцевої влади щодо проведення спільно з користувачами водойм в басейні річки Тилігул протягом другого півріччя 2020 року обстеження водних об'єктів з метою уточнення технічного стану гідротехнічних споруд. За результатами обстеження технічного стану ГТС вжити заходів щодо їх подальшої безпечної експлуатації (відновлення, ремонт, ліквідація тощо), в тому числі передбачити відповідне фінансування у місцевих бюджетах.

10. Звернутися до органів місцевої влади Миколаївської області (в межах водоохоронної зони басейну р. Тилігул та Тилігульського лиману) щодо співпраці у вирішенні питань відновлення гідроекологічного стану басейну річки Тилігул та Тилігульського лиману.

11. Розглянути питання щодо проведення виїзного позачергове засідання Басейнової ради з питання відновлення гідроекологічного стану басейну річки Тилігул та Тилігульського лиману на території Березівської ОТГ.

ГОЛОСУВАЛИ:

«ЗА» - 16

«ПРОТИ» - 0

«УТРИМАЛИСЬ» - 0

4. Різне

СЛУХАЛИ: Степаненко С.М., який інформував присутніх, що 12.06.2020 року під головуванням голови обласної ради Парашенка С.В. відбулося засідання круглого столу на тему «Прогноз змін клімату та їх впливу на агропромисловий комплекс області на майбутні 5 років. Рациональне планування сільськогосподарського виробництва в умовах клімату». Учасниками круглого столу була створена робоча група для планування ефективного землеробства в регіонах північного Причорномор'я України в умовах суттєвих кліматичних змін до складу, якої увійшли Степаненко С.М. та Гричулевич Л.О. В найближчий час відбудеться перше засідання робочої групи.

Степаненко С.М. запропонував членам Басейнової ради надати письмово на електронну адресу Басейнової ради свої пропозиції щодо напрямків та конкретних заходів для розгляду на засіданні робочої групи.

Голова Басейнової ради

С.М. Степаненко

Секретар Басейнової ради

Г.Д. Пуцята